

miaosakonna toimetaja ja tõlkinud E. Boutroux' teose „Teadus ja kultuur“ (Tartu, 1936). A-st 1939 on K. s. a. asutatud usaldusühingu „Eesti-Inglise kirjastusühing P. Kogerman ja Ko.“ poolt Tallinnas väljaantava kahe-nädalalehe „The Baltic Times“ peatoimetaja.

V. Zinghaus, Führende Köpfe der Baltischen Staaten (1938); isikl. jm. saadud andmed. H. P-s; T.

KOGUVA ANTS, vt. ANTS.

*KOIDULA (pseudonüüm; kodanikunimega Jannsen), Lydia Emilie Florentine, ärkamisaja kirjanik. K. jutustis „Ojamölder ja temma minnia“ (Tartu, 1863) on saksa autori L. Würdig'i jutustise „Auf der Grabenmühle oder Geld und Herz“ (1858) eestikohaselt ümberkohendatud tõlge. Teos „Koidula kirjad omakseile 1873—1886“ on ilmunud Edith Rosenthal-Lipp'u tõlkes ja toimetusel 1926 Tartus ja K. „Valitud laulud“ on ilmunud 1934 seals.

K. Mihkla, Eesti kirjanduse ülevaade I^I (1932), lk. 152—201; Kampmaa, Peaj. II^{III} (1933), lk. 66—87; A. Kallas, Tähdentento II (1935); K. Mihkla, L. K. (1936); P. Hamburg, L. K. (1936); G. Suits, Koidula „Ojamöldri ja temma minnia“ algupära (E. Kirj. 1932, nr. 3); K. Leetberg, Koidula kurb saatus (1935); A. Kallas, Koidula jälgedel (Pvl. 1936, nr. 282, 286, 294, 300, 304, 320, 321, 329). A. A.; T.

*KOLMPERE (end. perekonnanimi kuni 1936 Klumberg), Aleksander, sportlane, oli 1925—27 Tallinnas politseikooli spordiinstruktoriks, 1927—32 kergejõustiku üldtreeneriks Poolas, kus töötas suure edukusega sportliku taseme tõstmisel, 1932—35 Eesti Kultuurkapitali Kehakultuuri Sihtkapitali valitsuse teaduslikuks sekretäriks ja toimib a-st 1935 Eesti Spordi Keskliidu spordiinspektorina. A-st 1937 on ta ka Tallinna Tehnikaülikooli kehalise kasvatuse instruktor ja a-st 1938 Tartu Ülikooli Kehalise Kasvatuse Instituudi kergejõustiku lektor. Suvel 1938 organiseeris ta ühtlasi kergejõustikku Leedus ja toimis seal ka treenerina. K. on avaldanud teosed „Kergejõustiku õpperaamat“ (Tall., 1933; 2. tr. 1937), „Sport ja kehaline kasvatuse“ (Tartu, 1936), brošüürid „Kehakultuur“ (Tall., 1936) ja „Aperçu du développement des sports et de la

culture physique en Estonie“ (Tall., 1937).

Isikl. jm. saadud andmed. T.

KOMPUS, Hanno (Johannes), teatri- ja kunstitegelane, sünd. 20. II 1890 vkj. Tartumaal Rannu khk. köstri ja khk-kooliõpetaja pojana, õppis Rannu khk-koolis, Tartu reaalkoolis 1901—08, Riia polütehnikumis arhitektuuri 1909—18. Võtnud osa Vabadussõjast, oli ta 1919—20 haridusministeeriumi kunstiosakonna juhataja, a-st 1920 „Estonia“ teatri dramaturg ning näitejuht sõnalavastuse ja a-st 1923 peamiselt muusikalavastuse alal. Pärast praktiseerimist Dresdenis Saksi riigiooperis režiiasistendina 1922—23, valiti ta 1925 „Estonia“ teatri ajutise kunstilise kolleegiumi juhatajaks, määrati s. a. teatri direktori kt. ja 1927 direktoriks, mis kohal püsis kuni 1929. Seejärel on K. olnud „Estonias“ tegev muusikalavastajana ja toimib a-st 1936 Riigi Ringhäälingu saatekava juhatajana. K. on olnud E. Draamastudio ühingu teatrikooli õppejõud ja ajakirja „Taie“ toimetajaid, Eesti-Soome-Ungari Liidu juhataja ja Eesti Kunstimuseumi (Tallinnas) kunstikomisjoni liige. Ta on olnud tegev ka draamade ja ooperite tõlkijana, avaldanud brošüüri „Kunst meie põhiseaduse kavas“ (Tall., 1920), teose „Das malerische Estland“ (Kopenhaagen, 1936) ja „Picturesque Estonia“ (*ibid.*, 1937) ning palju kirjutisi, peamiselt kunsti alalt ajalehis, ajakirjus ning mitmesuguseis teatmeteoseis; ta oli „Eesti entsüklopeedia“ näitekunsti osakonna toimetaja. — K. on oma teatrikarjääri alguses hea menuga mänginud šarže ja episoode. Ta on lavastanud „Estonias“ eesti algupärandeid, G. Kaiser'i „Gaasi“ (tema esimene lavastus 1920—21), tõlkekomöödiad ja terve rea oopereid. K. on maitsega, hea stiilitundega, liigsesse modernismi mitte kalduv ja katsetamise suhtes võib-olla veidi liiga tagasihoidlik näitejuht. Tõlkijana K. on hea eriti värsitõlke alal, omades soravat ja lavalist, sealjuures mitte liiga moodsat keelt ja osates tabada algupärandi vaimu haruldaselt hästi. K-e ja ta abikaasa Rahel Olbrei (vt. *Suppl.*) teeneks tuleb lugeda ka „Estonia“ tantsurühma ellukutsust.

Isikl. jm. saadud andmed. V. M.

*KONIK, Konstantin, arstiteadlane ja poliitikategelane, käis täiendamise